

КРИПТОГРАФІЯ

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №2

Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту

ФБ-13 Владислав Садохін та Данило Розумовський

Мета роботи

Засвоєння методів частотного криптоаналізу. Здобуття навичок роботи та аналізу поточкових шифрів гамування адитивного типу на прикладі шифру Віженера.

Порядок виконання роботи

0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.

1. Самостійно підібрати текст для шифрування (2-3 кб) та ключі довжини $r = 2, 3, 4, 5$, а також довжини 10-20 знаків. Зашифрувати обраний відкритий текст шифром Віженера з цими ключами.

Код:

```
import random
import matplotlib.pyplot as plt
from tabulate import tabulate

def vigenere_encrypt(plaintext, key):
    encrypted_text = ""
    key_length = len(key)
    alphabet = 'абвгдежзийклмнопрстуфхцчшщтыъёя'
    for i in range(len(plaintext)):
        char = plaintext[i]
        if char.isalpha():
            char = char.replace('ё', 'e')
            shift = alphabet.index(key[i % key_length].lower())
            if char.islower():
                encrypted_char = alphabet[(alphabet.index(char) + shift) %
len(alphabet)]
            else:
                encrypted_char = alphabet[(alphabet.index(char.lower()) +
shift) % len(alphabet)].upper()
            encrypted_text += encrypted_char
        else:
            encrypted_text += char
    return encrypted_text

def generate_random_key(length, alphabet):
    key = ''.join(random.choice(alphabet) for _ in range(length))
    return key

def calculate_ioc(text, alphabet):
    total_chars = len(text)
    ioc = 0
    for char in alphabet:
        char_count = text.count(char)
        ioc += (char_count * (char_count - 1)) / (total_chars * (total_chars
```

```

- 1))
    return ioc

def plot_histogram(indices):
    periods = list(indices.keys())
    ic_values = list(indices.values())

    plt.bar(periods, ic_values)
    plt.xlabel('Період')
    plt.ylabel('Індекс відповідності')
    plt.title('Графік індексів відповідності')
    plt.show()

# Завантаження тексту з файлу
with open(r'D:\Криптографія\Lab2\text.txt', 'r', encoding='utf-8') as file:
    plaintext = file.read()

# Російський алфавіт
alphabet = 'абвгдежзийклмнопрстуфхцщштьбьюя'

# Довжини ключів
key_lengths = [2, 3, 4, 5, 15]

# Таблиця для зберігання результатів
table = []
indices = {}
# Обчислення індексів відповідності для відкритого тексту
plaintext_ioc = calculate_ioc(plaintext, alphabet)
table.append(['Відкритий текст', plaintext_ioc])

# Зашифрування тексту з кожним ключем та обчислення індексів відповідності
for i, key_length in enumerate(key_lengths):
    key = generate_random_key(key_length, alphabet)
    encrypted_text = vigenere_encrypt(plaintext, key)
    encrypted_ioc = calculate_ioc(encrypted_text, alphabet)
    indices[key_length] = encrypted_ioc
    table.append([f'Зашифрований текст (довжина ключа {key_length})',
encrypted_ioc])
    # Виведення зашифрованого тексту для поточного ключа
    print(f'Зашифрований текст з ключем довжиною
{key_length}:\n{encrypted_text}\n')

# Виведення результатів у вигляді таблиці
print(tabulate(table, headers=['Текст', 'Індекс відповідності'],
tablefmt='fancy_grid'))
# Графік індексів відповідності
plot_histogram(indices)
# Збереження зашифрованого тексту у файл
output_directory = r'D:\Криптографія\Lab2\' # Вказати бажаний шлях до папки
for i, key_length in enumerate(key_lengths):
    with open(f'{output_directory}encrypted_text_{key_length}.txt', 'w',
encoding='utf-8') as file:
        file.write(encrypted_text)

```

Результати:

```

C:\Users\alex\PycharmProjects\pythonProject1\venv\Scripts\python.exe C:\Users\alex\PycharmProjects\pythonProject1\proba.py
Зашифрований текст з ключем довжиною 2:
жцмнтштктгшжчоетзжчнтчпхйдрхйпгшконкьбцутппиприйбимбцмшзнгяюбдтчбчээткпжннийпцууатйкнннваубругцжсжцутпчжфмурхйтачпорутржкжф
Ключ для цього тексту: бе

Зашифрований текст з ключем довжиною 3:
нчррябоэьянышйоньсрьюцщфзшьрчужасхсхйяэьцълчррямпйэуьтрлмжмзыиийкьсцкерхрцьюцищрошркъэьцлэнхсщщщсчфьщфхиюцтыцьчносч
Ключ для цього тексту: ийм

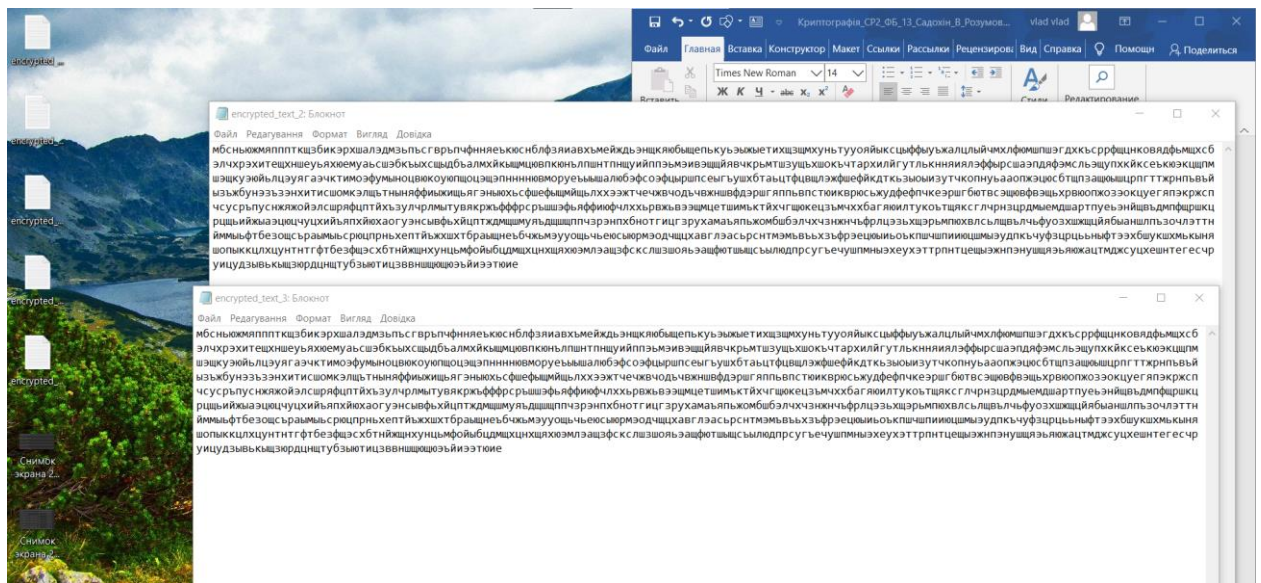
Зашифрований текст з ключем довжиною 4:
чйфиглвегклучкцагьотчаьтаисябискэцаеяатчтйнаычльойзтйфушаларсйягкйтоьъеашвиьчсджиньэхиууьбжлсчдосдечтчзфобиснккйбжълчэоп
Ключ для цього тексту: тшйа

Зашифрований текст з ключем довжиною 5:
гпэжхсчпласчрсюлфгцгжгртожснжизьыгльзыюплдтбнэжьюетппсдыдьчтэхрюдзгпгаеэжкцмхрнслмгкьярярьбмжпгюгхрларинйанфжлсртэнаппггчн
Ключ для цього тексту: юютюд

Зашифрований текст з ключем довжиною 15:
мбсньюмяпппткцзбикэрхшалэдзьльсгврпчфнннйеькюнблфэяивхьмейждьэнцкяюбыщепькуьзыжыетихщзмхуньтууояйкскцыффуьжалцыйчмхлф
Ключ для цього тексту: зржеллнзозньншм

```

Як видно код зашифрував текст ,котрий ми обрали з 1 СР з Робінзона Крузо за допомогою випадково згенерованих ключів різних довжин.

Окрім того, можемо побачити,що код створив окремі файли для кожного випадку.

2. Підрахувати індекси відповідності для відкритого тексту та всіх одержаних шифртекстів і порівняти їх значення.

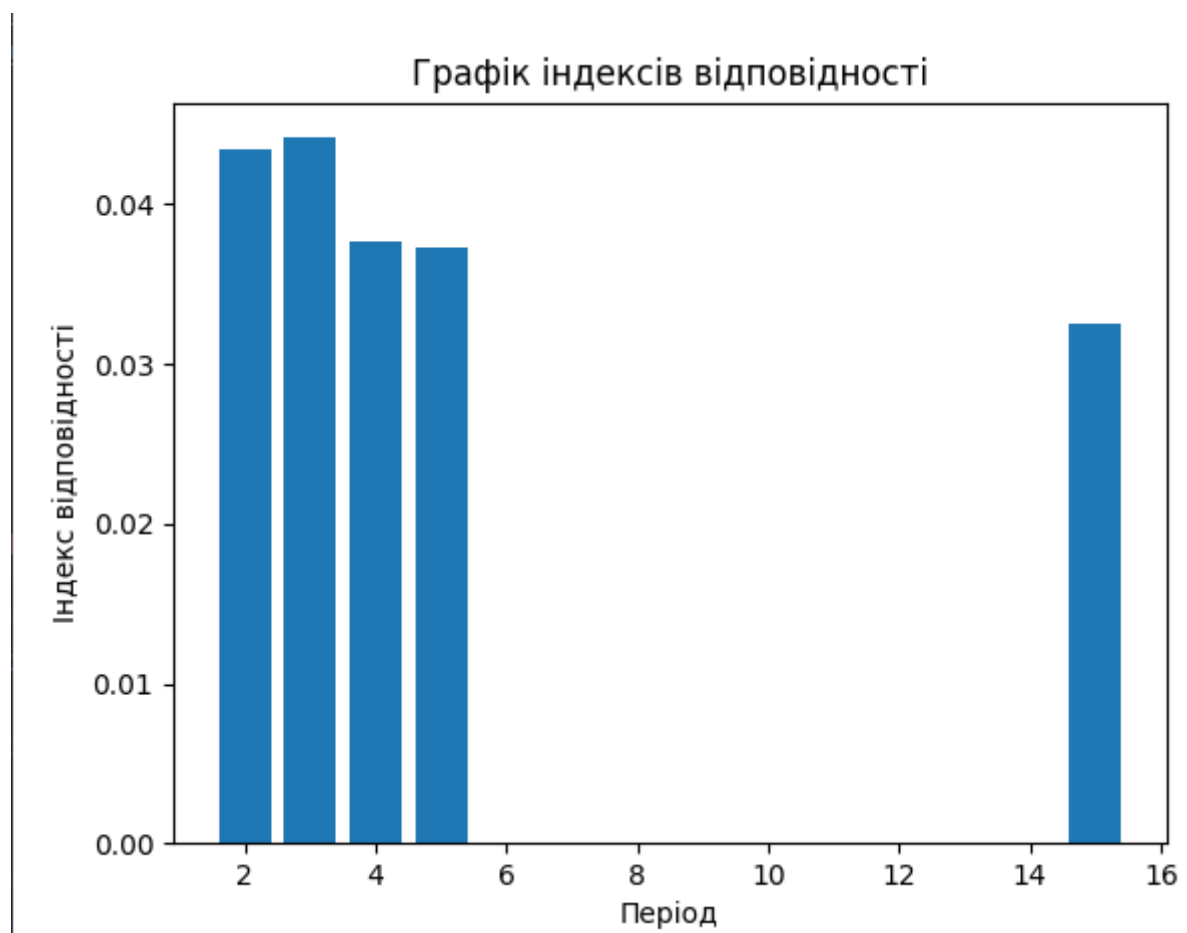
Код той самий що і в першому завданні

Результати:

Текст	Індекс відповідності
Відкритий текст	0.0568629
Зашифрований текст (довжина ключа 2)	0.0449282
Зашифрований текст (довжина ключа 3)	0.0438221
Зашифрований текст (довжина ключа 4)	0.0373629
Зашифрований текст (довжина ключа 5)	0.0414313
Зашифрований текст (довжина ключа 15)	0.033111

Бачимо таблицку з порахованими значеннями індексів відповідності для відкритого тексту та кожного випадку окремо.

Графік:

3. Використовуючи наведені теоретичні відомості, розшифрувати наданий шифртекст (згідно свого номеру варіанта №8) .

Код:

```
import matplotlib.pyplot as plt
from collections import Counter
alphabet = "абвгдежзийклмнопрстуфхцчщщъьэюя"

def calculate_ic(text):
    # Підраховуємо кількість кожної літери у тексті
    letter_count = Counter(text)
    ic = 0.0
    total_letter_count = sum(letter_count.values())
    for count in letter_count.values():
        ic += (count * (count - 1)) / (total_letter_count *
        (total_letter_count - 1))
    return ic

# Функція для розбиття тексту на блоки та обчислення індексу відповідності
def find_and_print_ic(filename):
    with open(filename, 'r', encoding='utf-8') as file:
        ciphertext = file.read() # Зчитуємо шифртекст
    indices = {}
    for r in range(2, 40):
        # Розбиваємо шифртекст на блоки довжиною r
        blocks = []
        for i in range(r):
            block = ciphertext[i::r]
            blocks.append(block)

        block_ic_values = [calculate_ic(block) for block in blocks]
        average_ic = sum(block_ic_values) / r
        indices[r] = average_ic
        print("Period: ", r, "Індекс відповідності: ", average_ic)

    return indices

def plot_histogram(indices):
    periods = list(indices.keys())
    ic_values = list(indices.values())

    plt.bar(periods, ic_values)
    plt.xlabel('Період')
    plt.ylabel('Індекс відповідності')
    plt.title('Графік індексів відповідності')
    plt.show()

def find_key(filename, key_length):
    with open(filename, 'r', encoding='utf-8') as file:
        ciphertext = file.read().replace(" ", "").lower() # Зчитуємо
        шифртекст, прибираємо пропуски та переводимо в нижній регістр
    alphabet = "абвгдежзийклмнопрстуфхцчщщъьэюя"
    key = ""
    for i in range(key_length):
        block = ciphertext[i::key_length]
        most_common_letter = max(alphabet, key=lambda letter:
```

```

block.count(letter))
    shift = (alphabet.index(most_common_letter) - alphabet.index('o')) %
len(alphabet)
    key += alphabet[shift]
    print(key)
    return key

def decrypt_vigenere(filename, key):
    with open(filename, 'r', encoding='utf-8') as file:
        ciphertext = file.read().replace(" ", "").lower()

    decrypted_text = ""
    for i, letter in enumerate(ciphertext):
        shift = (alphabet.index(key[i % 20]))

        decrypted_index = (alphabet.index(letter) - shift) % len(alphabet)
        decrypted_letter = alphabet[decrypted_index]
        decrypted_text += decrypted_letter

    return decrypted_text

# Основний код
cipher_file = "D:\\Криптографія\\Lab2\\textvar8.txt"

indices = find_and_print_ic(cipher_file)
plot_histogram(indices)

find_key(cipher_file, 20)
key = "улановсеребряныепули"
decrypted_text = decrypt_vigenere(cipher_file, key)
with open("decrypted_text.txt", "w", encoding='utf-8') as output_file:
    output_file.write(decrypted_text)
print("Розшифрований текст збережено у файлі decrypted_text.txt")

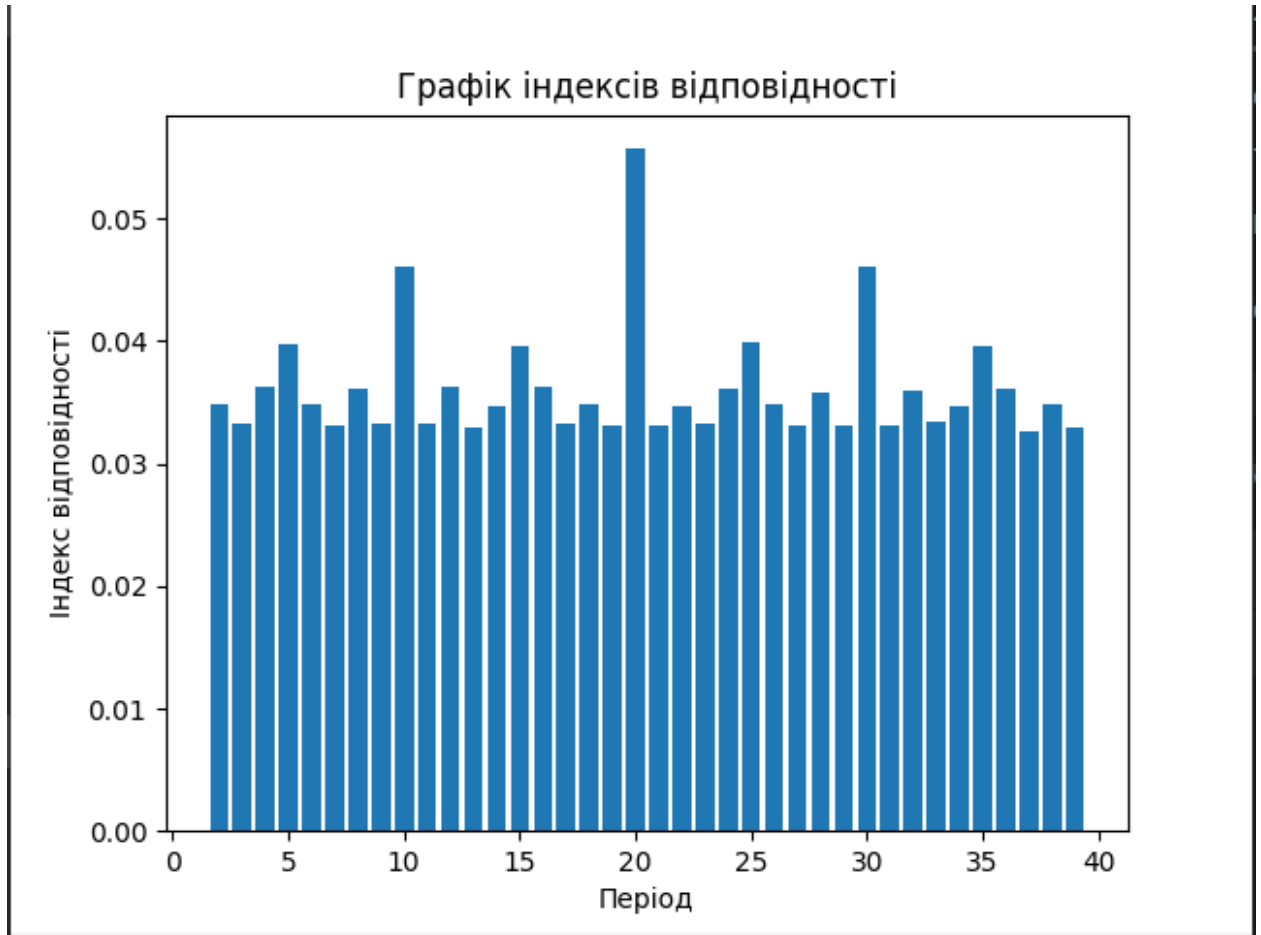
```

Результати:

Як бачимо до теоретичного значення для російської мови $I=0,0553$ найбільш наближений період 20 з індексом відповідності 0,0557, отже можна припустити, що довжина ключа буде 20

Period:	17	Індекс відповідності:	0.03334006023502843
Period:	18	Індекс відповідності:	0.03482644279608227
Period:	19	Індекс відповідності:	0.03311209978301721
Period:	20	Індекс відповідності:	0.055713975592194834
Period:	21	Індекс відповідності:	0.03311591541643312
Period:	22	Індекс відповідності:	0.034683103956717316
Period:	23	Індекс відповідності:	0.03320798886358776
Period:	24	Індекс відповідності:	0.03609773244107352
Period:	25	Індекс відповідності:	0.03996591295454607
Period:	26	Індекс відповідності:	0.03491288755705579
Period:	27	Індекс відповідності:	0.033181566055015134
Period:	28	Індекс відповідності:	0.03579311853158781
Period:	29	Індекс відповідності:	0.033108003042972074
Period:	30	Індекс відповідності:	0.046017571592696524
Period:	31	Індекс відповідності:	0.03317107541767768
Period:	32	Індекс відповідності:	0.03595061412119958
Period:	33	Індекс відповідності:	0.03340818824689792
Period:	34	Індекс відповідності:	0.0346679484781968
Period:	35	Індекс відповідності:	0.039644445866120745
Period:	36	Індекс відповідності:	0.03612956053616529
Period:	37	Індекс відповідності:	0.032692356289182614
Period:	38	Індекс відповідності:	0.034903154625694675
Period:	39	Індекс відповідності:	0.03288235974806842

Графік:

Далі вказавши у функції `find_key` довжину ключа 20, функція вивела нам ключ 'уланобсеребзяныепуля'. Такий ключ не дуже схожий на щось змістовне та логічне, як було сказано в теоретичних відомостях => його треба трохи виправити і тоді вийде ключ – 'улановсеребряныепули', що являється книгою '**Серебряные пули** с урановым сердечником' - Андрея **Уланова**.

```
Період: 20 Індекс відповідності: 0.05528828877488842
уланобсеребзяныепуля
Розшифрований текст збережено у файлі decrypted_text.txt
```

Далі у функцію `decrypt_vigenere` вказуємо як аргумент цей ключ і функція розшифровує текст та зберігає у файлі `decrypted_text.txt`


```
# Основний код
cipher_file = r'C:\Users\alex\\Desktop\textvar8.txt'
find_vigenere_key_length(cipher_file)

find_key(cipher_file, 20)
key = "улановсеребряныепули"
decrypted_text = decrypt_vigenere(cipher_file, key)
with open("decrypted_text.txt", "w", encoding='utf-8') as output_file:
    output_file.write(decrypted_text)
print("Розшифрований текст збережено у файлі decrypted_text.txt")
```

Частина розшифрованого тексту:

эта система красного карлика не имела названия только из-за подробностей длинный номер в каталоге исследовавший ее киберзонд отметил наличие трех газовых гигантов в двух астероидных полях кометного облака изанес все эти данные в сектор второй очереди помню и ну никак киберзонд система не представляла никакой ценности для посланных его людей на верное будь у него действовали контуры в торого уровня самостоятельности и азарта он бы поспорил сам с собой что в ближайшую тысячу лет люди здесь не появятся и поспорил бы люди появились в этой системе не через тысячу лет а всего лишь через семь это бы люди что посылал зонд формально они вообще не должны были знать о существовании этой системы но у тех кто их посылал

Висновки:

У ході виконання виконання лабораторної роботи ми дізналися що таке шифр Віженера, розібралися як він працює, як зашифровувати та розшифровувати текст за допомогою цього шифру, що таке та навіщо потрібен індекс відповідності, як його знаходити та як його можна використати щоб знайти можливий період ключа шифру Віженера